

28.07.2020

VİRAL HEPATİTLİ HASTALARININ YÜZDE 80'İ RAHATSIZLIĞINDAN HABERSİZ

Kronik viral hepatitler tüm dünyayı etkilediği için küresel halk sağlığı sorunu olarak kabul edilen ve ciddi sağlık sorunlarına yol açan hastalıklardır. Dünyada 1.4 milyon, Türkiye'de yaklaşık 20 bin kişi her yıl hepatit B ve hepatit C'ye bağlı karaciğer sirozu ile kanser nedeniyle hayatını kaybetmektedir. Memorial Şişli Hastanesi Gastroenteroloji ve Hepatoloji Bölüm Başkanı **Prof. Dr. Yılmaz Çakaloğlu**, hepatit hastalıkları ile ilgili önemli bilgiler verdi.

Çevreniz için bilinçsizce bulaş kaynağı olmayın

Dünyada ve Türkiye'de viral hepatitli hastaların en az yüzde 80'i hastalığından habersiz durumdadır. Bu hastalar uzun vadede siroz ve kanser olma riski altındadır ve aynı zamanda başkaları için bir bulaş kaynağı olabilmektedir. 2019 yılının rakamlarına göre tedavi olması gereken hepatit C hastası sayısı en az 10.000 iken, ulaşılan rakam bunun yarısıdır. Hepatit B'de durumun daha vahim olduğu ortaya konulmuştur. Her birey, öncelikle erişkinler mutlaka hepatit B ve C testlerini yaptırmalı, test sonucu pozitif olanlar uzman hekime başvurmalı, gerekiyorsa vakit kaybetmeden tedaviye başlamalıdır. Çünkü erken tanı ile tedavi siroz ve kanser gelişimini önler, yaşam kurtarır.

Vakit kaybetmeden hepatit testlerinizi yaptırın

Hepatit B veya hepatit C'li hastalarda erken tanı ve zamanında tedavi ile karaciğer sirozu ve/veya kanseri gelişmesini önlemek, hastalara normal bir yaşam sağlamak önemlidir. Viral hepatitte erken tanı ve tedavi siroz ve kanser gelişimini önler. Temel amaç, toplumda viral hepatitler ile sonuçları açısından farkındalık ve duyarlılık oluşturulması, hepatit B ve hepatit C'nin kontrol altına alınması amacıyla viral hepatit testlerinin yapılması, hasta olanlara etkili ilaçlarla erken dönemde tedavi uygulanması ve gerekli korunmanın aşı ya da diğer tedbirlerle sağlanmasıdır. Hepatit B ve hepatit C, yıllarca sessiz seyrederek ilerleyen, hayat kalitesini düşüren ve ölümcül sonuçlara yol açabilen hastalıklardır. Buna karşın her iki enfeksiyonun tanısı çok kolay olup, hepatit B veya hepatit C teşhis edilenlere, bu konuda deneyimli uzmanlar tarafından en etkili tedaviler verilmektedir. Bütün bu imkanlara rağmen, tedavi alması gereken hastaların sadece yüzde 10'una ulaşılabilmiş olması, çarpıcı bir olumsuz veri olarak karşımıza çıkmaktadır.

Belirtisiz gelen hepatitte siroz tehlikesi

Viral hepatitlerden A ve E virüslerine bağılı olanlar, istisnalar dışında sadece akut hastalığa yol açar ve çoğu kez kendiliğinden iyileşir. Hepatit B (ve sadece hepatit B'li hastalarda görülen hepatit D) ve hepatit C enfeksiyonları değişik oranlarda kronikleşerek; kronik hepatit, siroz ve kanser gibi ciddi hastalıklara sebep olabilir. Üstelik bu kronikleşme daha çok ilk enfeksiyonu sarılık olmaksızın, sessiz geçiren ve tanı konulamayan kişilerde görülür. Kronikleşen enfeksiyon sonucu 10-40 yıl arası, sessiz, belirtisiz bir süreçte hastaların %25-30'unda siroz ve/veya kanser gibi ciddi sonuçlar ortaya çıkar. Bu hastalara son döneme gelinmeden tanı konulması ve erken dönemde tedaviye başlanması hayati önem taşır. Bunun için her bireyin hepatit testlerini yaptırmayı, karaciğer testi değerleri az veya çok yüksek olanlarda mutlaka viral hepatitlerin araştırılması gerekir.

Testler kolaylıkla yapılıyor

Viral hepatitlerin tanı testleri, ülkemizin her bölgesindeki hastaneler ve laboratuvarlarda başarı ile yapılmaktadır. Bu testler aile hekimlerinden de istenilebilmektedir. Bu birçok kişide hastalığın erken tanı almasını ve tedavinin etkili bir şekilde uygulanabilmesini sağlamaktadır. Viral hepatit testleri negatif olanlarda, gerekli ise hepatit B ve bazı durumlarda da hepatit A aşılması yapılmalıdır. Hepatit C, obezite, alkol, ilaca bağılı ve diğer sebeplerle olan ve hepatit B ve hepatit A testleri negatif bütün kronik karaciğer hastalarında hepatit B ve A aşısı yapılmalıdır. Çünkü birden fazla hepatit virüsü ile enfekte (hepatit B+D, B+C veya nadiren B+C+D gibi) olan veya viral olmayan ek karaciğer sorunu bulunan kronik hepatitli hastalarda karaciğer hasarı daha ciddidir, siroz ve kanser riski de daha yüksektir.

Etkili ilaçlar tedavi sürecinde önemli

Hepatit B için koruyucu, etkili ve güvenilir aşılardan kullanılmaktadır. Hepatit B hastaları için güçlü antiviral etkili ilaçlarla tedavi gerçekleştirilmektedir. Hepatit C tedavisi tıp tarihinin en başarılı öykülerinden biridir. Ağızdan alınan ilaçlarla virüsü yok eden kalıcı tedavi (kür) hemen her hastada mümkün olabilmektedir. Ayrıca Sosyal Güvenlik Kurumu doktor raporu ile bu ilaçları ücretsiz sağlamaktadır.

Hedef tüm hastalara tanı konularak tedaviye başlanması

Erken tanı ve tedavi sayesinde siroz ve karaciğer kanseri gelişimi önlenilmekte ve insanlar normal yaşamlarına devam edebilmektedir. Dünya Sağlık Örgütü ile birlikte ülkemizde T.C.Sağlık Bakanlığı ve başta Türk Karaciğer Vakfı (TKCV) ve Hep-Yaşam Derneęi olmak üzere viral hepatitle ilgilenen STK'lar bu konuda başlatılan "Viral Hepatitlerin Eliminasyonu' 2030" kampanyasına büyük destek vererek katılmıştır. Bu da farkındalık oluşturulması ve gerekli tedbirlerin alınması açısından son derece önemlidir.